

נוער
השומר
החדש

אמיצי כוח לאומה / דף למנחה

הלימוד מוקדש לינון ערק יהי זכרו ברוך

פתיחה למנחה

הלימוד במקורות שלפנינו מציע תפיסה רחבה ועמוקה של גבורה. לא גבורה של רגע מלחמה בלבד, אלא גבורה מתמשכת – היכולת להתאמץ, להתמיד ולשאת קושי למען ערכים, אמונה וחזון. י. נודד מחדד שגבורה אמיתית אינה אנוכית, אלא מוכוונת למשהו גדול מהאדם עצמו. רחל המשוררת נותנת לה ממד קיומי ופואטי – חיים שנחיים בזקיפות קומה, מתוך ברית של מאמץ ומשמעות. הרב קוק וביאליק מעמיקים ומחברים בין גוף לרוח: עבודת הגוף, החוסן הפיזי והמאמץ הממשי אינם ניגוד לרוח – אלא תנאי להופעתה. גוף בריא, עמל יוצר וגבורה גשמית הם קרקע שעליה יכולה לצמוח נשמה חזקה ואמונה חיה. הלימוד מבקש לשאול: איזו גבורה אנחנו מטפחים היום? ואיך נראה האומץ להתאמץ – בגוף, בנפש ובמעשה – למען מה שראוי וחשוב לנו.

שאלות לשיחה:

גבורה וחובה // י' נודד

- אילו סוגי גבורה נודד מבדיל ביניהם, ומה ההבדל המהותי ביניהם? איך נראית גבורה בימי שלום ולא בזמן מלחמה?
- לפען מה, לדעתכם, ראוי לאדם לגלות גבורה ולהקריב מאמץ?

קדושת עבודת הגוף // חיים נחמן ביאליק

- איך ביאליק הופך את עבודת הגוף למעשה של קדושה? מה מאפשר לצעירים שהוא פתאר לראות בעמל הפיזי שליחות ולא רק קושי?
- איפה אנחנו יכולים היום להפוך עבודה "פשוטה" למעשה בעל ערך?

גדולה תביעתנו הגופנית // הרב אברהם יצחק הכהן קוק

- למה הרב קוק רואה בטיפוח הגוף צורך רוחני ולא רק פיזי? אילו מחירים נוצרים כשמצניחים את הגוף בשם הרוח?
- איך נראה חיבור נכון בין גוף חזק לנשמה חיה?

אוויר פסגות // רחל המשוררת

- מהי "ברית ההעפלה" שמתוארת בשיר – פיזית, נפשית או ערכית?
- למה לדעתכם החיים עצמם מתוארים כמשהו ש"קודש" דרך מאמץ?

ינון ערק, (סא"ל במילואים) נולד ביום י"ז במרחשוון תשל"ב (5.11.1971)

ביום 7.10.2023 התגייס למילואים ושירת בחיל רגלים.

ינון היה מורה מוערך ומשפיע בתיכון "אדם ואדמה".

סגן אלוף ינון ערק נפל בעת מילוי תפקידו במהלך המלחמה ביום י"ב ניסן תשפ"ד (19.4.2024). בן חמישים ושתיים בנופלו. הוא הובא למנוחות בבית העלמין האזרחי בחלקה הצבאית במיתר. הותיר אחריו אישה, תשעה ילדים, הורים וחמישה אחים. יהי זכרו ברוך

אמיצי כוח לאומה / דף לימוד

הלימוד מוקדש לינון ערק יהי זכרו ברוך

קדושת עבודת הגוף // חיים נחמן ביאליק

(מתוך נאום בעת הקמת האוניברסיטה העברית)

אלפי בנינו הצעירים, בהשמעם לקול לבבם, נוהרים מכל כנפות הארץ אל הארץ הזאת לגאול אותה משוממותה ומחורבנה. מוכנים הם להערות את כל משא-נפשם ולבבם ולהריק את כל כח עלומיהם אל חיק האדמה החרבה הזאת למען החיותה. הם חורשים סלעים ומיבשים בצות וסוללים דרכים ברנה ובצהלה. הצעירים הללו יודעים להרים את העבודה הפשוטה והגסה, את עבודת הגוף, למדרגה של קדושה עליונה

גדולה תביעתנו הגופנית // הרב אברהם יצחק הכהן קוק

גדולה היא תביעתנו הגופנית, גוף בריא אנו צריכים, התעסקנו הרבה בנפשיות, שכחנו את קדושת הגוף, זנחנו את הבריאות והגבורה הגופנית, שכחנו שיש לנו בשר קודש, לא פחות ממה שיש לנו רוח הקודש. עזבנו את החיים המעשיים, ואת התבררות החושים ואת הקשור עם המציאות הגופנית המוחשית... כל תשובתנו תעלה בידינו רק אם תהיה, עם כל הוד רוחניותה, גם תשובה גשמית יוצרת דם בריא, בשר בריא, גופים חטובים ואיתנים, רוח לווהט זורח על גבי שרירים חזקים, ובגבורת הבשר המקודש תאיר הנשמה שנתחלשה...

אור פסגות // רחל המשוררת

בְּבִרְיַת הָעֶפְלָה – חַיִּי אֶנּוֹשׁ –
קִדְשָׁנוּ – אָח, אַחֹת. /
נִדְע־נָא עַל־יָזִים וְזִקְוֵי רֹאשׁ.

גבורה וחובה // י. נודד (מתוך ספר הפלמ"ח)

כלום רק במלחמה מתגלית הגבורה? לו היה הדבר כן, כי עתה, כל הערך אשר לגבורה היה ערך חולף בלבד. כולנו תקווה שנגיע לימים בהם לא תהיינה עוד מלחמות בעולם. אולם תמיד, גם בימים של שלום, תהיה סגולת הגבורה חשובה. היא תהיה חשובה למשל בחקירות מדעיות. כולנו קראנו על מלומדים שנפלו קרבן לרגל חקירותיהם. כולנו יודעים תולדותיהם של אנשים שהעזו וחצו ימים וערבות שלג וקרח כדי להגיע לציר הצפוני. ודרושה לשם כך גבורה. ואין הדבר בחזקת ספק, שכדי לבצע עבודה חלוצית כיבושית בערבת ים המלח, למשל, גם לשם כך דרושה גבורה. מכאן שעלינו לטפח תמיד את סגולת הגבורה, אשר לה נזדקק תמיד.

אולם מהו אופיה של הגבורה שאנו מבקשים לטפחה? שני סוגי גבורה ידועים בעולם: גבורה שיסודה באנוכיות. זוהי גבורתו של הגאנגסטר, של השודד המתנפל ללא פחד על טרפו. גבורתו יסודה בחיה שבאדם. אך אנחנו מעריכים את הגבורה שאיננה אנוכית. גבורה והקרבה למען משהו יקר יותר מאשר האינטרס הפרטי של היחיד.